

Sygn. akt VIII U 138/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2017 r. w Gliwicach

sprawy S. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu działalności gospodarczej i podstawę wymiaru składek

na skutek odwołania S. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 24 listopada 2014 r. **nr** (...)

1. oddala odwołanie;
2. zasądza od ubezpieczonej S. S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 138/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 listopada 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. stwierdził, że S. S. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 kwietnia 2009 roku i określił podstawę wymiaru składek za okres od kwietnia 2009 roku do października 2014 roku.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał na decyzję z 26 czerwca 2014 roku, w której stwierdził, że od dnia 1 kwietnia 2009 roku właściwym dla S. S. jest ustawodawstwo polskie. Skoro ubezpieczona prowadzi w Polsce działalność gospodarczą to podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

W odwołaniu ubezpieczona wniosła o zmianę decyzji z dnia 24 listopada 2014 roku i stwierdzenie, że w okresie w niej wymienionym nie podlega ustawodawstwu polskiemu. Wniosła także o zawieszenie postępowania do czasu doręczenia jej na prawidłowy adres decyzji z dnia 26 czerwca 2014 roku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania i zasądzenie od odwołującej na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych oraz podtrzymał dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z 24 czerwca 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. stwierdził, że S. S. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu, chorobowemu od 1 kwietnia 2009 roku. S. S. złożyła odwołanie od powyższej decyzji. Sprawa z odwołania ubezpieczonej toczyła się przed Sądem Okręgowym w Gliwicach pod sygnaturą akt VIII U 1727/11. Po rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z 10 stycznia 2012 roku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż uznał, że S. S. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu od 1 kwietnia 2009 roku do nadal. Na skutek apelacji organu rentowego Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z 29 stycznia 2013 roku, sygn. akt III AUa 685/12 oddalił apelację. Po rozpoznaniu skargi kasacyjnej złożonej przez organ rentowy Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 9 stycznia 2014 roku, sygn. akt I UK 275/13 uchylił zaskarżony wyrok oraz poprzedzające go: wyrok Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach z dnia 10 stycznia 2012 rok sygn. akt VIII U 1727/11 oraz decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. z dnia 24 czerwca 2011 roku i przekazał sprawę organowi rentowemu do ponownego rozpoznania.

Następnie organ rentowy wydał decyzję z 26 czerwca 2014 roku, którą stwierdził, że w okresie od dnia 1 kwietnia 2009 roku dla S. S. właściwym jest ustawodawstwo polskie. Od decyzji tej ubezpieczona nie złożyła odwołanie.

Następnie organ rentowy, zaskarżoną decyzją z 24 listopada 2014 roku stwierdził, że S. S. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu jako osoba prowadząca działalność gospodarczą od dnia 1 kwietnia 2009 roku oraz określił miesięczne podstawy wymiaru składek na powyższe ubezpieczenia w okresie od kwietnia 2009 roku do października 2009 roku. S. S. złożyła odwołanie od tej decyzji do Sądu Okręgowego w Gliwicach. W sprawie ubezpieczona podnosi, że decyzja z 26 czerwca 2014 roku nie jest prawomocna ponieważ nie została doręczona na prawidłowy adres i w związku z tym nie upłynął termin do złożenia odwołania. Ubezpieczona stoi na stanowisku, że w spornym okresie podlegała ustawodawstwu brytyjskiemu jako właściwemu. Ponieważ S. S. złożyła wniosek o ponowne ustalenie ustawodawstwa brytyjskiego jako właściwego postanowieniem z dnia 15 września 2015 roku postępowanie w sprawie VIII U 138/15 zostało zawieszona na podstawie art. 177 § 1 pkt 3 k. p. c. czyli do czasu zakończenia sprawy o ponowne ustalenie ustawodawstwa właściwego.

Po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej o ponowne ustalenie ustawodawstwa właściwego organ rentowy wydał decyzję z dnia 28 lipca 2015 roku, w której odmówił S. S. ponownego ustalenia prawa do zastosowania od dnia 1 kwietnia 2009 roku ustawodawstwa brytyjskiego jako właściwego. S. S. złożyła odwołanie od tej decyzji, a sprawa toczyła się przed Sądem Okręgowym w Gliwicach sygn. akt VIII U 1484/15. W sprawie tej ubezpieczona stała na stanowisku, że decyzja z 26 czerwca 2014 roku nie została jej doręczona, albowiem doręczenia dokonywano na niewłaściwy adres. Wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2016 roku sąd oddalił odwołanie uznając, że twierdzenie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd wskazał, że organ rentowy pierwszą decyzję wydaną w sprawie o ustalenie ustawodawstwa właściwego doręczył na adres ul. (...), R.. Taki adres jako właściwy dla doręczeń figurował w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej. W toku postępowania w sprawie VIII U 1727/11 taki adres korespondencyjny wskazywała również ubezpieczona. Po rozprawie w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach pismem z 21 stycznia 2013 roku ubezpieczona wniosła o udostępnienie i wysłanie na adres ul. (...), R. kopii nagrania z rozprawy, która odbyła się 15 stycznia 2013 roku. Ten sam adres pojawił się we wniosku ubezpieczonej z 31 stycznia 2013 roku o doręczenie odpisu wyroku wraz z pisemnym uzasadnieniem. Powyższe dwa pisma nie zostały doręczone

organowi rentowemu. W Centralnej Ewidencji (...) o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej z 12 maja 2013 roku jako adres dla doręczeń dalej figurował adres: ul. (...), R.. Ponownie rozpoznając sprawę organ rentowy wysłał korespondencję dla ubezpieczonej na adres ul. (...), R.. Przesyłka wróciła z adnotacją „nie podjęto w terminie”. Pismo organu rentowego z 4 czerwca 2014 roku informujące, że organ rentowy działając zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego zamierza wydać decyzję dotyczącą ustalenia ustawodawstwa właściwego po okresie od 1 kwietnia 2009 roku wysłano także na znany dotychczas adres korespondencyjny ubezpieczonej. Ze zwrotnego potwierdzenia odbioru - karta nienumerowana akt ZUS, wynika, że S. S. odebrała ją osobiście 12 czerwca 2014 roku. Ubezpieczona nie odpowiedziała na to pismo. W związku z powyższym organ rentowy wydał decyzję z 26 czerwca 2014 roku. Także ta decyzja zastała doręczona ubezpieczonej na adres: K.(...) R.. Z potwierdzenia odbioru wynika, że korespondencja nie została odebrana w terminie pomimo dwukrotnego awiza. Kolejna decyzja z 24 listopada 2014 została doręczona także na adres: K. L. 14, R.. Ubezpieczona odebrała ją osobiście 9 grudnia 2014 roku. Następnie pismem, które organ rentowy otrzymał 30 grudnia 2014 roku S. S. wniosła o prawidłowe doręczenie decyzji z 26 czerwca 2014 roku, podała że adres dla doręczeń to ulica (...), R. i było podawany wiele razy jako adres do korespondencji do zakładu. Powyższy adres jako miejsce zamieszkania płatnika figuruje w deklaracji (...) wypełnionej 2 stycznia 2012 roku.

Do wniosku o ponowne ustalenie prawa ubezpieczona załączyła kopię aktualnego wyciągu ze strony (...) (brytyjski odpowiednik KRS) dotyczący (...) Ltd. i (...) Ltd. oraz pismo (...) z 21 czerwca 2011 roku (karta 2-13 akt ZUS). Kopię pisma (...) z 21 czerwca 2011 roku ubezpieczona przedłożyła w sprawie VIII U 1727/11 (karta 24). Tłumaczenie tego pisma zostało także przedłożone w sprawie VIII U 1727/11 (karta 25-26). O zakończeniu działalności przez (...) Ltd. i (...) Ltd. organ rentowy także miał wiadomości – wynika to z uwierzytelnionego tłumaczenia z języka angielskiego dokumentu sporządzonego przez (...) w dniu 1 maja 2014 roku (karty nienumerowane akt ZUS). O nadaniu ubezpieczonej numeru ubezpieczenia społecznego – (...) B organ rentowy także miał wiadomości - co wynika z dokumentów przedłożonych w sprawie VIII U 1727/11 (karta 15-19). ZUS nie prowadził postępowania wyjaśniającego z brytyjską instytucją ubezpieczeniową w sprawie nadania S. S. numeru ubezpieczenia społecznego NIN (...) B i wydania dokumentu potwierdzającego objęcie tym ubezpieczeniem. Nie było także prowadzone postępowanie, w którym ZUS kwestionował ważność tego dokumentu i wnosiłby o jego wycofanie (karta 23-25 a.s.).

W sprawie VIII U 1484/15 sąd uznał, że decyzja ZUS z 26 czerwca 2014 roku jest prawomocna i ostateczna ponieważ została ona prawidłowo doręczona. Zgodnie z przepisem art. 42 § 1 k.p.a. osobom fizycznym doręcza się pisma w miejscu zamieszkania lub w miejscu pracy. Pierwsza decyzja dotycząca S. S. została wydana przez ZUS z urzędu. Doręczono ją na adres wskazany jako adres dla doręczeń w Centralnej Ewidencji (...) o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej tj. ul. (...), R.. Ubezpieczona podejmowała korespondencję. Prawdą jest, że wskazała adres: ul. (...), R. jako adres dla doręczeń jednak uczyniła to w pismach kierowanych do Sądu Apelacyjnego w Katowicach w postępowaniu apelacyjnym. Pisma te nie były doręczone organowi rentowemu ponieważ zawierały jedynie wnioski o doręczenie nagrania z rozprawy oraz o sporządzenie uzasadnienia wyroku na piśmie i jego doręczenie. Ponownie rozpoznając sprawę organ rentowy wysłał korespondencję dla ubezpieczonej na adres: ul. (...), R.. Przesyłka wróciła z adnotacją „nie podjęto w terminie”. Pismo organu rentowego z 4 czerwca 2014 roku informujące, że organ rentowy działając zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego zamierza wydać decyzję dotyczącą ustalenia ustawodawstwa właściwego po okresie od 1 kwietnia 2009 roku wysłano także na znany dotychczas adres korespondencyjny. Ze zwrotnego potwierdzenia odbioru - karta nienumerowana akt ZUS wynika, że S. S. odebrała ją osobiście 12 czerwca 2014 roku. Ubezpieczona nie odpowiedziała na to pismo. W związku z powyższym organ rentowy wydał decyzję z 26 czerwca 2014 roku. Także ta decyzja zastała doręczona ubezpieczonej na adres: ul. (...), R.. Z potwierdzenia odbioru wynika, że korespondencja nie została podjęta w terminie pomimo dwukrotnego awiza. Organ rentowy doręczył ubezpieczonej decyzję z 26 czerwca 2014 roku prawidłowo na adres figurujący w Centralnej Ewidencji (...) o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej i czynił to zgodnie z przepisem art. 41 § 1 i 2 k.p.a. czyli na wskazany adres dla doręczeń i z uwagi na brak poinformowania ZUS o nowym adresie dla doręczeń było to doręczenie skuteczne. Organ rentowy otrzymał od doręczyciela informację, że przesyłki nie podjęto w terminie pomimo dwukrotnego awiza. Zgodnie z przepisem art. 44 § 4 k.p.a. organ rentowy uznał decyzję za doręczoną z dniem 15 lipca 2015 roku. Ponieważ ubezpieczona nie złożyła od niej odwołania uprawomocniła się w dniu 16 sierpnia 2014 roku.

Ubezpieczona nie podnosiła, że nie prowadzi działalności gospodarczej. Informacyjnie przesłuchana wyjaśniła, że prowadzi w Polsce działalność gospodarczą od 1994 roku w postaci dwóch punktów solarium. S. S. nie stawiała się celem przesłuchania w charakterze strony i sąd pominął dowód z przesłuchania stron.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie akt VIII U 1727/11, VIII U 1484/15, akt organu rentowego. Na wszystkich powyższych dowodach sąd oparł się w całości.

Sąd zważył co następuje:

odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

ZUS wydał decyzję w dniu 26 czerwca 2014 roku o podleganiu przez S. S. ustawodawstwu polskiemu od 1 kwietnia 2009 roku. Decyzja ta jest ostateczna. Następnie odwołująca złożyła wniosek o ponowne ustalenie ustawodawstwa właściwego od 1 kwietnia 2009 roku. Organ rentowy rozpoznał wniosek decyzją z 28 lipca 2015 roku odmawiając ponownego ustalenia ustawodawstwa właściwego. Odwołanie od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 5 kwietnia 2016 roku w sprawie VIII U 1484/15. Zatem zostało przesądzone, że S. S. od 1 kwietnia 2009 roku podlega ustawodawstwu polskiemu.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, regulują przepisy ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 1778), zwanej ustawą systemową.

Zgodnie z art. 1 ustawy ubezpieczenia społeczne obejmują ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenia rentowe i ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 ustawy, osoby prowadzące pozarolniczą działalność oraz osoby z nimi współpracujące podlegają (z zastrzeżeniem art. 8 i 9) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Zgodnie z treścią art. 13 pkt. 4 ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa na tej osobie (ust.3).

Natomiast po myśli art. 17 w związku z art. 46 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu świadczeń następuje w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Podstawa wymiaru składek dla osób prowadzących działalność gospodarczą została określona w przepisie art. 18 ust. 8 ustawy systemowej.

Po myśli art. 47 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc.

W myśl art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy systemowej ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących m.in. zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, przebiegu ubezpieczeń, ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Przepisy ustawy systemowej wiążą podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z faktycznym prowadzeniem (wykonywaniem) pozarolniczej działalności gospodarczej.

W sprawie nie było sporne, że ubezpieczona prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą i nie ma innego tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym. W tej sytuacji zaskarżona decyzja ZUS miała podstawę w wyżej wymienionych przepisach ustawy systemowej i była prawidłowa.

Mając powyższe na uwadze odwołanie oddalono na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek